Publicat pe (https://www.bnm.md)

Share PDF Print

Extinde Ascunde

24.02.2017

Proiectul Hotărîrii CE al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei" (aprobarea în redacție nouă a Regulamentului cu privire la exigențele față de administratori)

24.02.2017 Termenul-limită a expirat

Anunț Proiect

Argumentarea Sinteza

ANUNŢ
privind iniţierea, organizarea şi desfăşurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Naţională a Moldovei iniţiază, începînd cu data de **24.02.2017**, consultarea publică a proiectului Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naționale „Pentru aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei" (în continuare - proiectul hotărîrii).

Proiectul hotărîrii este inițiat în contextul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr.182 din 22.07.2016 care operează modificări și completări la Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995, inclusiv la art. 19 și 21 ce țin de exigențele față de administratori, precum și ca urmare a practicii de supraveghere. De asemenea, în scopul consolidării guvernării corporative la perfecționarea cadrului normativ respectiv s-a ținut cont și de principiile în acest domeniu conform practicii internaționale general acceptate. Astfel, proiectul de horărîre înglobează în redacție nouă Regulamentul cu privire la exigențele față de administratori, prin care se perfecționează sistemul de promovare continuă în cadrul băncilor a persoanelor care corespund principiului potrivit şi adecvat și respectiv a asigurării unei guvernări corporative eficiente a băncii.

Beneficiarii proiectului de decizie sînt băncile din Republica Moldova.

Rezultatul scontat ca urmare a implementării proiectului supus consultării publice constă în perfecționarea cadrului de evaluare adecvată și continuă a membrilor organelor de conducere a băncii în funcția de membru al consiliului, membru al comisiei de cenzori, membru al organului executiv, inclusiv președinte și vicepreședinte, precum și în funcția de administrator conform proiectului hotărîrii.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislaţia în vigoare, şi anume în temeiul art.5 alin.(1) lit.d), 11 alin. (1), art.27 alin.(1) lit.c) și 44 lit.a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art.19, 21 și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art. 199), cu modificările și completările ulterioare.

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi expediate pînă pe data de **15.03.2017**, pe adresa: MD-2005, mun. Chişinău, bd. Grigore Vieru nr.1. Concomitent, pot fi comunicate Nataliei Harea, pe adresa electronică: natalia.harea@bnm.md [1] sau la numărul de telefon: 022822442.

Proiectul Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei „Pentru modificarea și completarea

Regulamentului cu privire la exigențele față de administratorii băncii" şi nota de argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina web a Băncii Naţionale a Moldovei www.bnm.md [2].

Proiect

COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÎREA nr. __
din_____2017

Pentru aprobarea și abrogarea unor acte normative
ale Băncii Naționale a Moldovei

În conformitate cu art.5 alin.(1) lit.d), 11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit.c) și 44 lit.a) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art.19, 21 și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art. 199), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

Se aprobă Regulamentul cu privire la exigențele față de administratori conform anexei nr.1.

Se abrogă Regulamentul cu privire la exigențele față de administratorii băncii, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, nr.134 din 01.07.2010, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.91-94, art.619, cu modificările și completările ulterioare.

Cererile şi documentele privind confirmarea/numirea administratorilor prezentate la Banca Națională a Moldovei şi nesoluționate pînă la data intrării în vigoare a prezentei hotărîri se examinează şi se soluționează în conformitate cu prevederile menționate la anexa nr.1 din prezenta hotărîre.

Anexa nr.1
la Hotărîrea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.___ din ____ _____ 2017

REGULAMENT
cu privire la exigenţele faţă de administratori

Capitolul I
PREVEDERI GENERALE

1. Regulamentul cu privire la exigenţele faţă de administratori (în continuare –

Regulament) stabileşte criteriile de evaluare, condiţiile şi modul de confirmare sau numire a persoanelor înaintate în funcţia de administrator, obligaţiile de notificare.

2. Noțiunile utilizate în prezentul regulament au semnificația noțiunilor utilizate în Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995, Legea privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt superior, ciclul I nr. 142-XVI din 07.07.2005, Regulamentul cu privire la expunerile "mari", aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale nr.240 din 09.12.2013, Instrucţiunea cu privire la modul de completare de către băncile licentiate a Raportului privind statistica monetară, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale nr. 255 din 17.11.2011.

3. Banca are responsabilitatea primară de evaluare a gradului de adecvare a candidatului la funcția de administrator. În acest scop banca evaluează dacă reputația, calificarea și experiența persoanei înaintate în funcția de administrator și informațiile pe care aceasta trebuie să le furnizeze în vederea evaluării sînt în corespundere cu cerințele prezentului regulament.

4. Evaluarea prevăzută la pct. 3 trebuie realizată pînă la luarea deciziei cu privire la numirea sau alegerea persoanei în funcție de administrator, iar în cazul membrilor consiliului băncii înainte de a fi propus în ordinea de zi pentru adunarea generală a acționarilor.

5. Băncile trebuie să reevalueze adecvarea administratorilor atunci cînd evenimentele determină necesitatea reevaluării pentru a verifica adecvarea continuă a administratorului respectiv și are responsabilitatea principală de a identifica lacunele cadrului de adecvare colectivă prin auto-evaluarea continuă a administratorilor și corelarea în ansamblu a caracterului acestora.

6. În cazul în care ca urmare a evaluării efectuate conform pct. 4 banca concluzionează că o persoană înaintată în funcția de administrator nu este adecvată pentru această funcție, respectiva persoană nu trebuie să fie înaintată, numită sau aleasă în funcție de administrator.

7. Banca are responsabilitatea de a selecta și propune în funcții de administrator doar acele persoane care îndeplinesc cerințele specificate în prezentul regulament. În cazul în care ca urmare a reevaluării efectuate conform pct. 5 banca concluzionează că un administrator nu mai este adecvat pentru funcția exercitată, banca trebuie să ia măsurile de rigoare pentru a remedia situația și să informeze Banca Națională a Moldovei în acest sens.

8. Atunci cînd o bancă ia măsurile prevăzute la pct. 7, aceasta trebuie să ia în considerare situația specifică și punctele forte sau slabe ale unui administrator. Măsurile corespunzătoare includ, cel puțin:
a) ajustarea responsabilităților între administratori;
b) înlocuirea unor administratori;
c) formarea profesională a unor administratori.

9. Evaluarea adecvării persoanelor înaintate în funcția de administrator și a administratorilor băncii / filialei unei bănci străine se efectuează în următoarele situații:
a) în cadrul cererii de licențiere a unei bănci / filiale a unei bănci străine;
b) în cadrul înaintării / numirii a unei persoane în funcție de administrator în conformitate cu cerințele prezentului regulament;
c) ori de cîte ori apar elemente noi percepute că ar avea un impact semnificativ asupra caracterului adecvat, în legătură cu administratorii confirmați.

10. Persoana înaintată în funcţie de administrator începe să-şi exercite funcţia doar după confirmarea/numirea de către Banca Naţională a Moldovei. Banca Națională a Moldovei evaluează adecvarea administratorilor în cazurile prevăzute la pct. 9 și în conformitate cu criteriile de evaluare stipulate în cap. II din prezentul regulament.

11. Prevederile prezentului regulament se aplică următorilor administratori:
1) administratori ai băncii:
a) membrii consiliului băncii;
b) membrii comisiei de cenzori ai băncii;
c) membrii organului executiv ai băncii, inclusiv preşedintele, vicepreşedintele;
d) contabilul-şef al băncii, contabilul-șef adjunct al băncii, în cazul în care această persoană va exercita obligațiunile contabilului-șef al băncii;
e) conducătorul filialei băncii, conducătorul adjunct al filialei băncii, în cazul în care această persoană va exercita obligațiile conducătorului filialei băncii;
2) administratori ai filialei băncii străine:
a) conducătorul filialei băncii străine, adjuncții conducătorului filialei băncii străine;
b) contabilul-șef al filialei băncii străine, contabilul-șef adjunct al filialei băncii străine, în cazul în care această persoană va exercita obligațiile contabilului-șef al filialei băncii străine;
3) lichidatorul băncii în proces de lichidare.

12. Cel puţin unul dintre membrii consiliului băncii, unul dintre membrii organului executiv sau unul dintre conducătorii filialei băncii străine trebuie să cunoască limba de stat.

13. Nu pot deţine funcția de administrator persoanele care au fost condamnate sau sînt sub urmărire penală la momentul prezentării setului de documente, pe plan intern şi/sau internaţional, pentru infracțiuni penale prevăzute de legislația din domeniul financiar bancar și nebancar, al pieței de capital, al asigurărilor, de spălare a banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism sau asimilate acestora.

14. Persoana înaintată în funcţie de administrator nu poate concomitent exercita funcţia de administrator într-o altă bancă/filială a băncii străine din Republica Moldova, cu excepţia lichidatorului care poate cumula atribuţiile de lichidator în două sau mai multe bănci.

15. Majoritatea membrilor consiliului băncii trebuie să fie persoane care nu sînt afiliate băncii, cu excepţia afilierii determinate de calitatea de membru al consiliului acesteia. Relaţia de afiliere se determină conform noţiunii de „persoană afiliată” prevăzută în Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 și Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate.

16. Majoritatea membrilor comisiei de cenzori vor fi persoane care nu sînt angajaţi ai băncii.

17. Persoana și/sau persoanele afiliate acesteia care deţin / au deținut, inclusiv în mod concertat, în ultimele 12 luni o cotă mai mare sau egală de 5 la sută din capitalul social al unei bănci sau al mai multor bănci nu pot exercita funcția de administrator prevăzută la pct.11 subpct.1) lit. c)-e) în cadrul băncii/băncilor.

18. Faţă de persoanele care vor exercita provizoriu funcţia de administrator (administrator interimar) se aplică aceleași exigenţe ca şi faţă de administratorii respectivi.

19. Administratorul care în termen de 12 luni de la data obţinerii confirmării pentru funcţia pe care o deţine este înaintat în aceeași bancă/filială a băncii străine în altă

funcţie de administrator, cu aceleași exigențe, nu necesită confirmare repetată şi se consideră confirmat din data numirii lui în funcţia respectivă.

20. Administratorul care este înaintat în aceeași bancă/filială a băncii străine în altă funcţie de administrator, cu un nivel mai jos, dar cu aceleași exigenţe sau cu exigenţe mai puţin riguroase, nu necesită confirmare repetată şi se consideră confirmat din data numirii lui în funcţia respectivă.

21. Conducătorul filialei băncii, confirmat de către Banca Naţională, care este înaintat în aceeaşi bancă, în funcţie similară de administrator, nu necesită confirmare repetată şi se consideră confirmat din data numirii lui în funcţia respectivă.

22. Persoana care a fost numită de către Banca Naţională în funcţia de lichidator al băncii în proces de lichidare, în termen de 12 luni de la data demisiei/rechemării din funcţia dată, poate fi numit de către Banca Naţională ca lichidator al băncii în proces de lichidare fără constatarea repetată a corespunderii acestuia exigenţelor prevăzute în prezentul regulament şi se consideră numit din data emiterii hotărîrii/ordonanţei respective.

23. Lichidatorul băncii în proces de lichidare numit de către Banca Naţională poate fi numit în aceeași funcţie în altă bancă în proces de lichidare fără constatarea repetată a corespunderii acestuia exigenţelor prevăzute în prezentul regulament şi se consideră numit din data emiterii hotărîrii/ordonanţei respective.

Capitolul II
CRITERIILE DE EVALUARE

24. Persoana înaintată în funcție de administrator trebuie să corespundă criteriilor de reputație, calificare și experiență pentru asigurarea unei administrări prudente şi sănătoase a băncii. Calificarea și experiența persoanei înaintate în funcție de administrator trebuie să fie adecvate naturii, mărimii, extinderii și complexității activității băncii și responsabilităților încredințate.

25. Banca Națională a Moldovei efectuează evaluarea individuală a fiecărei persoane înaintate în funcția de administrator și constată dacă aceasta corespunde criteriilor prevăzute la pct. 24 prin aplicarea raționamentelor în baza informațiilor semnificative aferente criteriilor de evaluare, precum și luînd în considerație orice alte circumstanțe relevante.

26. Persoana înaintată în funcție de lichidator al unei bănci în proces de lichidare, pe lîngă criteriile de calificare, experienţă și reputaţie, trebuie să corespundă și cerinţelor prevăzute la art.382 din Legea instituţiilor financiare.

27. Pentru corespunderea criteriului de reputație persoana trebuie să demonstreze că dispune de o reputație bună indiferent de funcția în care este înaintată. Se va considera că persoana are o reputație bună în cazul în care nu are antecedente penale, nu are probe care ar demonstra că persoana a purtat răspundere pentru apariția de probleme financiare și administrative la locurile anterioare de muncă, nu are mărturii privind escrocheriile financiare și evaziunile fiscale și totalitatea informațiilor oficiale despre această persoană confirmă profesionalismul, buna-credință, integritatea și posedarea altor calități care dau asigurări că persoana dată în calitate de administrator al băncii va activa în conformitate cu legea și nu va acționa în periclitarea siguranței și credibilității băncii.

28. Probele care ar demonstra că persoana a purtat răspundere pentru apariția de probleme financiare și administrative la locurile anterioare de muncă se consideră faptele documentate privind:
1) aplicarea față de persoană a sancţiunilor disciplinare, dacă nu a expirat termenul de validitate a acestora;
2) aplicarea față de persoană în ultimii 5 ani a măsurilor de răspundere juridică sub formă de amendă, privare de dreptul de a ocupa o anumită funcţie sau de a desfășura o anumită activitate, arest administrativ, obligare la repararea prejudiciilor materiale pentru contravenții, alte încălcări, cauzarea de prejudicii materiale, comise în exercitarea sau legate de exercitarea funcţiei anterioare;
3) retragerea în ultimii 10 ani de către Banca Națională sau de către o altă autoritate de supraveghere a sectorului financiar din Republica Moldova și din străinătate a confirmării date persoanei pentru exercitarea funcției de administrator sau a permisiunii pentru deținerea unei cote substanțiale în capitalul unei bănci.

29. Mărturii privind escrocherii financiare și evaziunile fiscale se consideră faptele documentate privind aplicarea față de persoană a sancțiunilor pentru sustragerea/dobîndirea bunurilor altei persoane prin furt, însușire, delapidare, înșelăciune, abuz de serviciu, abuz de încredere, precum și pentru evaziune fiscală.

30. În măsura în care prezintă relevanță, la evaluarea persoanei conform criteriului de reputație se va ține cont, pentru ultimii 10 ani, cel puțin de următoarele situaţii/circumstanțe:
1) existența dovezilor că persoana înaintată în funcția de administrator nu a fost transparentă, deschisă și cooperantă cu autoritățile de supraveghere din Republica Moldova ori din străinătate;
2) persoanei înaintate în funcția de administrator i s-a refuzat o autorizaţie (aprobare, permisiune, confirmare) de către o autoritate de supraveghere din Republica Moldova ori din străinătate, ori persoana s-a aflat în altă situaţie care prin aspectele relevate ar putea avea efecte negative asupra imaginii băncii, la care persoana în cauză este înaintată în funcție de administrator;
3) persoana a exercitat, fără permisiunea autorităţii menţionate la subpct. 2) o funcţie pentru care potrivit dispoziţiilor legale aplicabile, era prevăzută obligativitatea obţinerii unei astfel de permisiuni;
4) în exercitarea funcţiei de administrator în cadrul unei persoane juridice, sau a unei sucursale a acesteia, persoana nu şi-a asumat responsabilităţile decurgînd din această calitate sau a participat la adoptarea şi/sau aplicarea unor decizii privind activitatea acesteia, prin care s-a urmărit satisfacerea unor interese individuale ori de grup, care erau in detrimentul respectivei persoane juridice;
5) reputația persoanei înaintate în funcția de administrator a fost apreciată de către o autoritate de supraveghere a sectorului financiar din Republica Moldova sau din străinătate ca fiind necorespunzătoare;
6) persoana se află sub urmărire penală sau are calitatea de învinuit (inculpat)/contravenient în cadrul unui proces penal/contravenţional, de subiect al unor proceduri legate de aplicarea sancțiunilor fiscale sau disciplinare;
7) persoana juridică în cadrul căreia persoana înaintată în funcția de administrator exercită sau a exercitat funcția de membru al consiliului sau organului executiv ori la care exercită sau a exercitat controlul, înregistrează și/sau a înregistrat o performanță financiară negativă nejustificată de factori externi, ținînd cont în special de procedurile de reorganizare, faliment și lichidare și dacă, și în ce mod, persoana înaintată în funcția de administrator a contribuit la situația care a condus la aceste proceduri;
8) persoana juridică sau sucursala acesteia, care se află sub supravegherea unei autorități de supraveghere a sectorului financiar din Republica Moldova sau din străinătate, în cadrul căreia persoana înaintată în funcția de administrator exercită sau a exercitat funcția de membru al consiliului și / sau membru al organului executiv, ori la

care deține sau a deținut o cotă substanțială în capital s-a aflat în una din următoarele situații:
a) a făcut obiectul unor sancțiuni sau măsuri de rezoluție aplicate de autoritatea de supraveghere sau de rezoluție; și/sau
b) i-a fost retrasă licența;
9) existența unor procese civile, proceduri administrative sau penale, investiții sau expuneri și credite mari contractate, inclusiv expirate, în cazul în care acestea au un impact semnificativ asupra solidității financiare a persoanei înaintate în funcție de administrator și / sau asupra persoanelor juridice controlate sau unde aceasta a deținut funcția de administrator ori unde persoana are o cotă semnificativă în capitalul social;
10) existenta actelor auditului intern al persoanei juridice privind activitatea necorespunzătoare a persoanei înaintate în funcție de administrator;
11) persoana juridică în cadrul căreia persoana înaintată în funcția de administrator exercită sau a exercitat funcția de membru al consiliului sau al organului executiv ori la care exercită sau a exercitat controlul a beneficiat de ajutor de stat incompatibil cu mediul concurențial conform Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

31. Pentru corespunderea criteriului de calificare persoana înaintată în funcția de administrator trebuie să demonstreze că dispune de cunoștințe adecvate naturii, mărimii, extinderii și complexității activității băncii și responsabilităților încredințate pentru a asigura o administrare prudentă și sănătoasă a băncii, cel puțin având studii superioare în drept sau științe economice (inclusiv la specialitățile contabilitate, marketing, business și administrare, finanțe și bănci, relații economice internaționale, statistica și previziunea economică, cibernetica și informatica economică, merceologie și comerț), care vor fi luate în considerare la evaluare în funcție de relevanța pentru funcția de administrator la care este înaintată persoana, după cum urmează:
1) pentru funcțiile de membru al organului executiv, inclusiv președinte și vicepreședinte, conducător al filialei băncii și adjunct al acestuia, conducător al filialei băncii străine și adjunct al acestuia, lichidator al băncii în proces de lichidare - domeniile ce țin de științele economice sau de drept;
2) pentru funcțiile de membru al comisiei de cenzori, contabil-șef și contabil-șef adjunct al băncii, contabil-șef și contabil-șef adjunct al filialei băncii străine - domeniile ce țin de științele economice, cu specializare în contabilitate și audit.

32. Persoana înaintată în funcția de membru al consiliului băncii trebuie să demonstreze că dispune de studii superioare.

33. În cazul în care persoana înaintată în funcția de administrator specificată la pct. 31 dispune de studii superioare în alt domeniu, la evaluarea calificării acestei persoane se vor avea în vedere și studiile de cel puţin 1 an în domeniul ştiinţelor economice efectuate la organizaţiile internaţionale, băncile de dezvoltare multilaterale sau la grupurile financiar-bancare internaţionale, și/sau calificările internaționale general acceptate în domeniul economic.

34. Pentru corespunderea criteriului de experiență persoana înaintată în funcția de administrator trebuie să demonstreze că dispune, în perioada ultimilor 10 ani, de experiență adecvată naturii, mărimii, extinderii și complexității activității băncii și responsabilităților încredințate pentru a asigura o administrare prudentă și sănătoasă a băncii, având în vedere pozițiile anterioare și durata exercitării acestora, dimensiunea entităților în care a activat, responsabilitățile deținute, numărul de subordonați, natura și complexitatea activităților efectuate, care vor fi luate în considerare la evaluarea persoanei conform acestui criteriu în funcție de relevanța experienței dobîndite pentru funcția de administrator la care este înaintată persoana, după cum urmează:
1) pentru funcţia de membru al consiliului băncii - experiența de cel puțin 3 ani în funcția de administrator sau în funcții similare (funcții de conducere) și/sau în poziții

academice în domeniul științelor economice;
2) pentru funcţia de membru al organului executiv, inclusiv președinte și vicepreședinte, și conducător al filialei băncii străine și adjunct al acestuia - experiența de cel puțin 5 ani în domeniul activităţilor financiare și/sau efectuării auditului extern în societăți financiare, dintre care 3 ani în calitate de şef sau şef adjunct de subdiviziune în cadrul băncii și/sau în funcția de administrator sau funcții similare (funcții de conducere) în cadrul sectorului societăților financiare și/sau în cadrul societăților de audit;
3) pentru funcţia de lichidator al băncii în proces de lichidare - experiența de cel puțin 5 ani în cadrul sectorului societăților financiare;
4) pentru funcţiile de conducător al filialei băncii și adjunct al acestuia - experiența de cel puțin 2 ani în domeniul activităţilor financiare în cadrul sectorului societăților financiare;
5) pentru funcţia de membru al comisiei de cenzori - experiența de cel puțin 3 ani în domeniul auditului extern și/sau intern, și/sau controlului și evidenţei contabile a entităților de interes public;
6) pentru funcţiile de contabil-șef și contabil-șef adjunct al băncii, contabil-șef și contabil-șef adjunct al filialei băncii străine - experiența de cel puțin 3 ani în domeniul evidenței contabile și/sau întocmirii situațiilor financiare, din care 2 ani în calitate de şef sau şef adjunct al subdiviziunii unei bănci antrenate în desfăşurarea a astfel de activități și/sau experiență în efectuarea auditului extern în societăți financiare în calitate de șef de misiune.

35. Persoana înaintată în funcția de membru al consiliului băncii sau de membru al organului executiv trebuie să demonstreze o bună înțelegere a activității băncii și a riscurilor la care banca se expune. Aceasta include și cunoașterea domeniilor de care persoana respectivă nu va fi responsabilă la nivel individual, dar își va asuma o responsabilitate colectivă în comun cu ceilalți membri ai consiliului sau organului executiv.

36. Majoritatea membrilor consiliului băncii trebuie să fie persoane care dispun de experienţă cel puțin de 3 ani în funcţia de administrator sau în funcții similare (posturi de conducere) în domeniul activităților financiare în cadrul sectorului societăților financiare.

37. Majoritatea membrilor organului executiv ai băncii trebuie să fie persoane care dispun de experienţă cel puțin de 5 ani în domeniul activităților financiare în bănci.

38. Împuternicirile membrilor comisiei de cenzori pot fi delegate unei societăți de audit, dacă aceasta nu efectuează auditul extern al băncii în cauză. Societatea de audit trebuie să aibă minimum 3 ani de activitate şi minimum un angajat trebuie să posede certificatul de calificare al auditorului instituţiilor financiare conform legislaţiei în vigoare.

39. Banca Națională va evalua corespunderea criteriilor de calificare și experiență a persoanei înaintate în funcția de administrator ținînd cont de natura, mărimea, extinderea și complexitatea activității băncii și responsabilităţilor încredinţate, luînd în considerație următoarele:
a) mărimea activelor totale ale băncii, a depozitelor clienților băncii și / sau cifra de afaceri a băncii pentru ultima perioadă de gestiune disponibilă;
b) forma juridică de organizare a băncii, precum și dacă banca face parte dintr-un grup;
c) rețeaua de filiale și sucursale, prezența geografică a băncii;
d) natura și complexitatea produselor, contractelor și instrumentelor financiare ale băncii.

40. În cazul în care persoana înaintată în funcția de administrator este calificată ca fiind

o persoană expusă politic sau este afiliată unei persoane expuse politic, aceasta trebuie să demonstreze că în procesul exercitării atribuțiilor această calitate nu va genera prejudicii materiale sau de imagine băncii. În sensul respectării cerințelor respective, persoanele expuse politic sau cele afiliate unei persoane expuse politic se vor determina conform prevederilor Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nr.190 din 26 iulie 2007.

Capitolul III
DOCUMENTELE NECESARE ȘI DESFĂȘURAREA INTERVIULUI PENTRU CONFIRMAREA/NUMIREA ADMINISTRATORULUI

41. Pentru obținerea de către o persoană a confirmării Băncii Naţionale pentru funcţia de administrator, banca prezintă:
1) cerere pe numele guvernatorului Băncii Naţionale, semnată de preşedintele consiliului băncii sau de președintele organului executiv, dacă consiliul băncii nu a fost înfiinţat sau împuternicirile lui au încetat;
2) extrasul din procesul-verbal al şedinţei organului împuternicit al băncii, la care s-a adoptat hotărîrea privind numirea sau alegerea persoanei în funcţia de administrator, iar în cazul persoanei alese în funcția de membru al consiliului sau al comisiei de cenzori și copia autentificată de bancă a cererii de înscriere a persoanei respective în lista candidaturilor pentru a fi supuse votului la adunarea generală a acționarilor;
3) documentul, aprobat de consiliul băncii, sau extras din acesta, care stabileşte obligaţiile funcţionale ale persoanei, cu excepţia comisiei de cenzori, cu descrierea detaliată a atribuţiilor, drepturilor, responsabilităţilor (în continuare – împuterniciri) pe care acesta le va îndeplini în cadrul activităţii sale ulterioare;
4) rezultatele evaluării, consemnate de organul competent al băncii, efectuate de bancă cu privire la adecvarea persoanei înaintată în funcția de administrator;
5) chestionarul completat de persoana în conformitate cu anexa la prezentul regulament și semnat de persoana înaintată în funcția de administrator, a cărei semnătură se legalizează notarial;
6) copia actului de identitate a persoanei autentificată de bancă;
7) copia actelor care atestă studiile şi, după caz, instruirea şi/sau perfecţionarea:
a) în cazul rezidentului Republicii Moldova – copia diplomei, autentificată de bancă;
b) în cazul nerezidentului – copia diplomei sau a altui document care atestă studiile (conţinînd profilul sau titlul obţinut (calificarea)), legalizată conform legislaţiei în vigoare;
c) la discreţia persoanei – copiile documentelor care atestă participarea la cursuri de instruire şi/sau perfecţionare în domeniul financiar – bancar în ultimii 3 ani;
8) copiile, autentificate de bancă, a carnetului de muncă sau a oricărui document (documente) ce confirmă experiența de muncă a persoanei necesară pentru constatarea corespunderii acesteia criteriului de experiență. La discreția persoanei – scrisori de recomandare de la ultimii angajatori;
9) documentul care atestă că persoana înaintată în funcţia de administrator nu are antecedente penale şi nu este dată în căutare sau urmărire penală:
a) în cazul rezidentului Republicii Moldova – certificatul de cazier judiciar pentru persoana fizică, eliberat de autorităţile competente ale Republicii Moldova, valabil la data depunerii cererii şi, după caz, actele eliberate de către autorităţile competente din ţara/ţările în care îşi desfăşoară afacerea/afacerile cu deţinerea controlului (care sînt controlate de acesta) şi/sau se află din alte motive o perioadă de peste 90 de zile, şi/sau are domiciliu, întocmite în decurs de 90 de zile precedente datei depunerii cererii, legalizate conform legislaţiei în vigoare;
b) în cazul nerezidentului – documentul respectiv, eliberat de autorităţile competente din ţara al cărei rezident este şi, după caz, actele eliberate de către autorităţile

competente din ţara/ţările în care îşi desfăşoară afacerea/afacerile cu deţinerea controlului (care sînt controlate de acesta) şi/sau se află din alte motive o perioadă de peste 90 de zile, şi/sau are domiciliu, întocmite în decurs de 90 de zile precedente datei depunerii cererii, legalizate conform legislaţiei în vigoare;

10) informaţie privind lipsa sau existenţa restanţelor faţă de bugetul public al statului:

a) în cazul rezidentului Republicii Moldova – certificatul privind lipsa sau existenţa restanţelor faţă de bugetul public naţional, valabil la data depunerii cererii şi actele privind lipsa sau existenţa restanţelor faţă de bugetul public al ţării/ţărilor în care îşi desfăşoară afacerea/afacerile cu deţinerea controlului (care sînt controlate de acesta) eliberate de către autorităţile competente din ţările date, întocmite în decurs de 90 de zile precedente datei depunerii cererii, legalizate conform legislaţiei în vigoare;

b) în cazul nerezidentului – actele privind lipsa sau existenţa restanţelor faţă de bugetul public al ţării/ţărilor al cărei rezident este şi din ţara/ţările în care îşi desfăşoară afacerea/afacerile cu deţinerea controlului (care sînt controlate de acesta), eliberate de către autoritatea competentă din ţările date, întocmite în decurs de 90 de zile precedente datei depunerii cererii, legalizate conform legislaţiei în vigoare;

11) copia autentificată de persoana înaintată în funcția de administrator a raportului auditorului societății de audit extern asupra situaţiilor financiare, cu anexarea acestora, ale persoanei juridice (cu excepţia băncilor), în care aceasta este membru al consiliului, al organului executiv și/sau exercită controlul, pentru ultimii 2 ani din perioada de exercitare.

În cazul în care persoana înaintată în funcţia de administrator ocupă o funcţie de administrator sus-menționată și/sau exercită controlul în cadrul grupului financiar, se vor prezenta copiile rapoartelor auditorului societății de audit extern asupra situaţiilor financiare consolidate cu anexarea acestora.

În cazul în care auditul extern al rapoartelor financiare anuale nu este obligatoriu conform legislației în vigoare se va prezenta o declarație pe propria răspundere a persoanei înaintate în funcția de administrator cu specificarea prevederilor legale, care exonerează persoana juridică respectivă de efectuarea auditului extern și copiile situaţiilor financiare autentificate de persoana înaintată în funcția de administrator;

12) lista persoanelor care devin afiliate băncii ca urmare a confirmării persoanei în funcţia de administrator, cu indicarea următoarelor date:

a) în cazul persoanelor fizice – numele, prenumele, numărul de identificare de stat (IDNP) criteriul de afiliere, domiciliul, locul de muncă şi funcţia ocupată, cotele de participare la capitalul persoanelor juridice (denumirea persoanelor juridice, ţara de reşedinţă, mărimea relativă și absolută a cotei);

b) în cazul persoanelor juridice – denumirea, numărul de identificare de stat (IDNO), sediul, criteriul de afiliere, numele, prenumele administratorilor acestora, cotele de participare la capitalul altor persoane juridice (denumirea persoanelor juridice, ţara de reşedinţă, mărimea relativă și absolută a cotei).

13) declarație scrisă a persoanei, a cărei semnătură este legalizată notarial, prin care aceasta își exprimă consimțământul expres cu privire la furnizarea către Banca Națională a Moldovei a informațiilor/datelor ce se referă la această persoană, inclusiv informații confidențiale, disponibile la alte persoane / autorități naționale sau din alte state.

În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din ţara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria şi numărul actului de identitate;

42. Pentru obţinerea de către o persoană a confirmării Băncii Naţionale pentru funcţia de administrator al filialei băncii străine, organul împuternicit al băncii străine prezintă în modul corespunzător documentele indicate la pct.41.

43. Pentru numirea persoanei în funcţia de lichidator al băncii în proces de lichidare, persoana semnează și prezintă Băncii Naţionale documentele indicate la pct.41, subpct.

1), 4)-7), 8)a), 10) și 12), precum și următoarele documente:
1) declaraţia privind interesele sale personale şi de afaceri, precum şi relaţiile financiare ale sale, ale soţiei/soţului şi ale copiilor, inclusiv:
a) despre datoria faţă de banca în proces de lichidare, activitatea în această bancăsau deţinerea unor drepturi de proprietate ale acesteia;
b) despre relaţiile din ultimii 5 ani cu orice bancă în calitate de angajat, administrator sau acţionar cu cotă substanţială;
c) despre relaţiile financiare, de afaceri sau individuale cu orice persoană care are anumite interese faţă de banca în proces de lichidare şi de activele ei, inclusiv informaţia despre o angajare viitoare la persoana dată;
d) despre neonorarea obligaţiilor patrimoniale faţă de banca în proces de lichidare sau oricare altă bancă în ultimii 5 ani;
e) despre posedarea unei proprietăţi ce concurează cu bunurile imobile ale băncii, dacă lichidarea băncii presupune evaluarea, dispunerea şi gestionarea acestora;
f) despre alte interese financiare şi de afaceri care pot afecta exercitarea în mod imparţial a funcţiei de administrator special sau lichidator al băncii în proces de lichidare;
2) declaraţia privind existenţa sau inexistenţa vreunui conflict de interese ca urmare a intereselor personale şi relaţiilor cu Banca Naţională, iar dacă un astfel de conflict există – informaţia despre acest conflict.

44. În cazul în care împuternicirile membrilor comisiei de cenzori vor fi delegate unei societății de audit, banca prezintă pentru această organizaţie documentele indicate la pct.41 subpct.1), 2), 10), 12), precum şi următoarele documente:
1) extrasul din Registrul de stat emis de către organul competent de a înregistra persoanele juridice;
2) lista auditorilor care deţin certificatul de calificare al auditorului instituţiilor financiare;
3) copia contractului încheiat între bancă şi societatea de audit, care conţine atribuţiile comisiei de cenzori potrivit Legii instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21.07.1995;
4) copiile situațiilor financiare ale societății de audit pentru ultimii 2 ani;
5) informaţia referitor la participarea societății de audit și a conducătorilor acesteia la capitalul altor persoane juridice, cu indicarea denumirii, sediilor acestora şi a mărimii absolute și relative a cotelor de participare;
6) informaţia referitor la numele, prenumele, funcţia ocupată, telefonul de contact al conducătorului societății de audit;
7) documentele indicate la pct.41, subpct.8) și 10) pentru conducătorii societății de audit;
8) informaţia semnată de conducătorul societății de audit cu privire la activităţile desfăşurate în ultimii 3 ani, cu următoarele precizări: denumirile persoanelor juridice și genurile de activitate desfășurate, activitățile și serviciile prestate de societatea de audit, perioada acestora, date cu privire la situațiile financiare ale persoanelor juridice (total active, obligațiuni, capital propriu) și alte date considerate relevante pentru confirmarea experienței acumulate;
9) declaraţia scrisă a conducătorului societății de audit privind cunoaşterea şi obligativitatea respectării prevederilor legilor aferente activităţii băncilor, contabilităţii şi ale actelor normative ale Băncii Naţionale a Moldovei.

45. În cazul în care documentele ce urmează a fi prezentate în vederea confirmării/numirii persoanei în funcţie de administrator sînt întocmite într-o limbă străină, acestea se prezintă cu traducerea în limba de stat a Republicii Moldova, semnată de traducătorul autorizat.

46. Autentificarea de către bancă a copiilor documentelor prevăzute la pct.41 se efectuează prin semnătura şefului împuternicit al subdiviziunii băncii/băncii străine sau de unul din membrii organului executiv.

47. În cazul în care documentele sau informaţiile prezentate sînt insuficiente pentru constatarea corespunderii persoanei exigenţelor faţă de administratori şi luarea deciziei privind confirmarea/numirea persoanei în funcţie de administrator conform prezentului Regulament, Banca Naţională a Moldovei poate solicita documente şi informaţii suplimentare, poate efectua investigaţii suplimentare, inclusiv poate consulta autorităţile publice şi alte persoane juridice privind activităţile persoanei înaintate în funcţia de administrator.

48. În scopul evaluării adecvării persoanelor înaintate în funcția de administrator, Banca Națională a Moldovei poate organiza un interviu profesional cu această persoană.

49. Interviul cu persoana înaintată în funcţie de administrator al băncii se realizează în scopul:
1) determinării nivelului de cunoştinţe generale şi speciale în domeniul activităţii bancare, inclusiv ale cadrului legal şi actelor normative ale Băncii Naţionale necesare administratorului în vederea îndeplinirii obligaţiunilor funcţionale, sau, după caz, a nivelului de cunoştinţe în gestionarea activităţii băncii, inclusiv a mecanismelor de control intern şi a riscurilor aferente activităţii bancare;
2) în cazul persoanelor înaintate în funcție de membru al consiliului sau membru al organului executiv se va evalua viziunea strategică, capacitatea de identificare și gestionare a riscurilor la nivel strategic, capacitatea de conducere, independența în gîndire, capacitatea și dorința de a învăța și de a se perfecționa în mod continuu;
3) explicării de către persoana respectivă a unor aspecte particulare prevăzute în documentele şi informaţiile prezentate la Banca Naţională, sau obţinute de către ultima în cadrul investigaţiilor, consultărilor şi evaluărilor proprii, care au condus la apariţia unor neclarităţi sau dubii referitor la corectitudinea şi veridicitatea documentelor şi informaţiilor prezentate;

50. În cazul în care setul de documente prezentat la Banca Naţională nu este complet şi/sau documentele şi informaţiile suplimentare nu au fost prezentate în termenul stabilit de Banca Naţională, ultima restituie cererea în termen restrîns fără a o examina.

51. În cazul în care în perioada examinării cererii şi a documentelor depuse au intervenit modificări, banca este obligată să informeze despre aceasta Banca Naţională şi să prezinte documentele necesare modificate în acest sens.

Capitolul IV
DECIZIA PRIVIND CONFIRMAREA ADMINISTRATORULUI

52. În termen de 60 zile lucrătoare de la data primirii setului complet de documente în conformitate cu cap.III, Banca Naţională confirmă ori refuză să confirme persoana în funcţie de administrator, sau restituie setul de documente prezentat, informînd în scris banca/filiala băncii străine despre decizia sa.

53. În cazul necesităţii efectuării unor investigaţii suplimentare termenul stabilit la pct.52 poate fi prelungit pentru o perioadă de pînă la 30 zile lucrătoare sau poate fi suspendat pentru o perioadă de timp stabilită de Banca Naţională, cu informarea în scris a băncii/filialei băncii străine.

54. Banca Naţională restituie fără examinare, setul de documente privind confirmarea persoanei înaintate în funcţie de administrator în cazul în care calitatea de membru al consiliului sau al comisiei de cenzori este limitată de prezentul Regulament conform punctelor 14, 15, 16, 17, 36 și 37.

55. Banca Naţională refuză confirmarea/numirea persoanei înaintate în funcția de

administrator al băncii indicînd motivele refuzului în cazul în care această persoană:
a) nu corespunde criteriilor de reputație, calificare, experiență și exigentelor stabilite în prezentul Regulament; și/sau
b) nu este pe deplin convinsă că persoana va asigura respectarea condiţiilor prevăzute la art.7 alin.(2) din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21.07.1995, inclusiv o administrare prudentă și sănătoasă a băncii/filialei băncii străine; și/sau
c) a prezentat documente ce conţin informaţii eronate;

Capitolul V
NOTIFICAREA ŞI RAPORTAREA

56. Banca/filiala băncii străine notifică în scris Banca Naţională în termen de 2 zile lucrătoare despre orice încetare/suspendare a raporturilor de muncă cu indicarea temeiului legal și/sau despre orice transfer din funcţie a administratorului cu indicarea motivului, precum şi despre încetarea corespunderii administratorului criteriului de reputație.

57. Banca/filiala băncii străine notifică în scris Banca Naţională în termen de 2 zile lucrătoare despre numirea unui administrator, confirmat de către Banca Naţională, în altă funcţie de administrator pentru care nu necesită conformare repetată în condițiile prezentului Regulament. Notificarea va fi însoţită de hotărîrea organului de conducere împuternicit privind numirea sau alegerea persoanei, precum şi de explicarea motivelor schimbării respective.

58. Banca/filiala băncii străine notifică în scris Banca Naţională în termen de 2 zile lucrătoare despre angajarea administratorului confirmat de Banca Națională, cu excepţia persoanelor menţionate la pct.11 subpct.1 lit.a) și b) și subpct. 3), cu indicarea numărului şi a datei emiterii ordinului respectiv.

59. Banca prezintă la Banca Naţională lista administratorilor băncii, în conformitate cu cerinţele actelor normative ale Băncii Naţionale a Moldovei aferente raportării.

60. Banca/filiala băncii străine notifică în scris Banca Naţională în termen de 2 zile lucrătoare de la data la care a luat cunoștință despre informația care ar indica încetarea corespunderii administratorului criteriilor de reputație, calificare și experiență și putea afecta activitatea acestuia în vederea asigurării unei administrări prudente şi sănătoase a băncii.

Capitolul VI
VALABILITATEA CONFIRMĂRII DATE ADMINISTRATORULUI

61. Confirmarea dată administratorului este valabilă de la data eliberării actului de confirmare.

62. Confirmarea dată administratorului îşi pierde valabilitatea în cazul:
1) transferului acestuia în altă funcţie de administrator, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul Regulament;
2) transferului acestuia în altă funcţie decît cea de administrator;
3) concedierii/demisionării, după caz, încetării contractului de muncă;
4) retragerii de către Banca Naţională a confirmării sau emiterii de către aceasta a prescripţiei de înlocuire a administratorului;
5) iniţierii procesului de lichidare;
6) încetării corespunderii administratorului criteriilor stabilite;

7) înlocuirii organului de conducere conform Legii privind redresarea și rezoluţia bancară nr. 232 din 03.10.2016.

Anexă.DOC [3] Anexă.PDF [4]

NOTĂ DE ARGUMENTARE
la proiectul Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei „Pentru aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”

Proiectul Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” este inițiat în contextul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr.182 din 22.07.2016 care operează modificări și completări la Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995, inclusiv la art.19 și 21 ce țin de exigențele față de administratori, precum și ca urmare a practicii de supraveghere. De asemenea, la perfecționarea cadrului normativ s-a ținut cont și de principiile în acest domeniu conform practicii internaționale general acceptate.

Proiectul hotărîrii are drept scop consolidarea guvernării corporative prin perfecționarea cadrului normativ. Astfel, proiectul de horărîre înglobează în redacție nouă Regulamentul cu privire la exigențele față de administratori, prin care se perfecționează sistemul de promovare continuă în cadrul băncilor a persoanelor care corespund principiului potrivit şi adecvat, și respectiv a asigurării unei guvernări corporative eficiente a băncii.

În acest context, proiectul noului regulament include prevederi preluate din Regulamentul actual cu privire la exigențele față de administratorii băncii, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, nr.134 din 01.07.2010, fiind ajustate la cadrul legal menționat, precum și la practica internațională. Au fost incluse cerințe care determină responsabilitatea primară a băncilor referitor la evaluarea gradului de adecvare a candidatului la funcția de administrator, fiind specificate situațiile în care băncile urmează să efectueze o astfel de evaluare. Banca este responsabilă de selectarea și propunerea în funcția de administrator doar a persoanelor care îndeplinesc cerințele specificate în regulament, precum și de reevaluarea adecvării administratorilor atunci când evenimentele determină acest fapt.

Totodată, proiectul hotărîrii prevede aplicarea de către supraveghetor a criteriilor de calificare și experiență a persoanei propuse la funcția de administrator în concordanță cu natura, mărimea și complexitatea activității băncii și cu responsabilitățile încredințate. E de menționat că a fost extinsă și aria de aplicate a criteriilor respective, evaluarea fiind efectuată individual pentru fiecare persoană prin aplicarea raționamentelor în baza informațiilor semnificative aferente tuturor criteriilor de evaluare, precum și luînd în considerare orice alte circumstanțe relevante.

De asemene, proiectul hotărîrii include anumite cerințe specifice față de o persoană înaintată în funcția de administrator, în cazul în care aceasta este expusă politic sau dacă este afiliată unei persoane expuse politic. Respectiv, o astfel de persoană trebuie să demonstreze că în procesul exercitării atribuțiilor această calitate nu va genera prejudicii materiale sau de imagine băncii.

În scopul enunțat a fost expusă cu claritate intenția organizării de către supraveghetor a unui interviu cu persoana înaintată în funcţia de administrator al băncii, în special cu cea înaintată în funcția de membru al consiliului sau membru al organului executiv, fiind optimizat setul de documente care urmează a fi prezentat de către bancă la înaintarea unei persoane în funcția de administrator.

Proiectul hotărîrii conține prevederi ce specifică expres cazurile în care va fi restituit fără examinare setul de documente privind confirmarea persoanei înaintate în funcţia de administrator, precum și cazurile în care va fi refuzată confirmarea/numirea în funcție. Concomitent, au fost incluse prevederi privind notificarea organului de supraveghere despre orice încetare/suspendare a raporturilor de muncă sau despre orice transfer din funcţie a

administratorului cu indicarea motivului, precum şi despre încetarea corespunderii administratorului criteriilor de reputație, calificare și experiență.

Prevederile preconizate în proiectul hotărîrii vor conduce la perfecționarea cadrului de evaluare adecvată și continuă a administratorilor băncii, fapt ce va contribui la dispunerea unor de organe de conducere, ai căror membri vor corespunde cerințelor de rigoare, ceea ce reprezintă un element fundamental pentru asigurarea unei bune funcționări a băncii.

Sinteza recomandărilor [5]

Vezi și

Tag-uri
Proiect [6]
Transparenţa decizională [7]
proiect de consultare publică [8]
proiect de decizie [9]
consultare publică [10]
consultării publice [11]
exigențele față de administratori [12]
exigente [13]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/proiectul-hotaririi-comitetului-executiv-al-bancii-nationale-moldovei-pentru-aprobarea-si-0

Legături conexe:

[1] mailto:natalia.harea@bnm.md [2] http://www.bnm.md [3] https://www.bnm.md/files/Anexa.doc [4] https://www.bnm.md/files/Anexa_2.pdf [5] https://www.bnm.md/files/sinteza bănci WEB exigente.pdf [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Proiect [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Transparenţa decizională [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiect de consultare publică [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiect de decizie [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=consultare publică [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=consultării publice [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=exigențele față de administratori [13] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=exigente